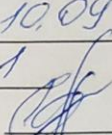

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності
від « 1 » 10.09 2020 року
протокол № 1
Голова групи Павленко О.П.

УЗГОДЖЕНО

Декан _____
Факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Коваленко Л.Б.
(назва факультету, прізвище, ініціали)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Менеджмент

(назва навчальної дисципліни)

073 «Менеджмент»

(шифр та назва спеціальності)

Менеджмент

(назва освітньої програми)

бакалавр

(рівень вищої освіти)

денна

(форма навчання)

2

(рік навчання)

3

(семестр навчання)

2/60

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

залік

(форма контролю)

Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

(кафедра)

Одеса, 2020 р.

Автори: Смірнова К.В., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

_____
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності від «_31_»_серпня_ 2020 року, протокол №_1_.

Викладачі: Лекційні заняття: Смірнова К.В., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Практичні заняття: Смірнова К.В., доцент кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності ОДЕКУ, к.е.н., доц.

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

_____
Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Мета вивчення навчальної дисципліни - є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації, набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів; набуття навичок створення та трансформації іміджу й культури організацій тощо.
Компетентність	СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
Результат навчання	Р5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації Р7. Виявляти навички організаційного проектування
Базові знання	1. Сутність поняття «організація» й теоретико-методологічні засади створення й функціонування організацій, в тому числі у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища та регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем тощо. 2. Закони та принципи організації. Етапи розвитку організації. 3. Організаційні теорії, еволюцію теоретичних концепцій організації та основні моделі організацій. 4. Типологію організацій. Основні види соціальних організацій та механізми регулювання у соціальних системах. 5. Організаційний процес. Основні положення концепції самоорганізації. 6. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. 7. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. Характеристики та типологія організаційних культур. 8. Сутність та етапи організаційного проектування. Методи й технологію проектування організаційних форм управління.
Базові вміння	1. Визначати формальну організацію з точки зору її основних характеристик, різницю між горизонтальним та вертикальним розподілом праці. 2. Визначати основні фактори та відмінності між середовищем прямої дії та середовищем непрямої дії; розробляти заходи з трансформації, як організації у цілому, так і її складових з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища; 3. Будувати різні схеми організаційної структури управління.

	4. Визначати цінності організації, чинники формування іміджу й культури організації.
Базові навички	1. Здатність визначати модель та відповідний тип організації для створення та подальшого ефективного функціонування організації. 2. Здатність аналізувати основні фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на функціонування організації та розробляти заходи з трансформації організації у цілому та її складових з урахуванням цього впливу. 3. Здатність проектувати ефективної організаційної структури. 4. Проводити аналіз чинників формування іміджу й культури організації.
Пов'язані силлабуси	немає
Попередня дисципліна	немає
Наступна дисципліна	Менеджмент (2 рік навчання, 4 семестр)
Кількість годин	лекції: 15 год. практичні заняття: 15 год. лабораторні заняття: - семінарські заняття: - самостійна робота студентів: 30 год.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Теоретико-методологічні засади теорії організації		
	Тема 1. Методологічні засади теорії організації.	2	1
	Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі.	2	1
	Тема 3. Організація як система та соціум.	2	1
	Тема 4. Організаційний процес. Самоорганізація.	2	1,5
	Тема 5. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.	3	1
	Тема 6. Організаційне проектування.	2	1
	Тема 7. Культура організації.	2	1
	Тестова контрольна робота (ТКР1)		5
	Підготовка до заліку		5
	Разом:	15	17,5

Консультації: Смірнова Катерина Володимирівна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2).

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Теоретико-методологічні засади теорії організації.		
	Робота 1. Методологічні засади теорії організації. Основні організаційні теорії та моделі. Організація як система та соціум. Організаційний процес. Самоорганізація. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації. Організаційне проектування. Культура організації.	15	7,5
	Модульна контрольна робота (МКР1)		5
	Разом:	15	12,5

Консультації: Смірнова Катерина Володимирівна, за розкладом пар академічних годин, ауд.314 (НЛК№2), понеділок 12.20-14.20 (за знаменником)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	7,5	3-14
	• Тестова контрольна робота (ТКР1) (“обов’язковий”)	5	14
ЗМ-П1	• Підготовка до практичних занять (УО)	7,5	3-14
	• Модульна контрольна робота (МКР1) (“обов’язковий”)	5	14
	Підготовка до заліку	5	15
	Разом:	30	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

Загальна сума балів, яку одержують студенти за всіма змістовними модулями дисципліни «Менеджмент», становить **100 балів** (теоретична частина – **40 балів**, практична частина – **60 балів**), вона формує інтегральну оцінку поточного контролю студентів з цієї навчальної дисципліни та є підставою до допуску до заліку.

1.Методика проведення та оцінювання контрольного заходу ЗМ-Л1.

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з **теоретичної частини** дисципліни «Менеджмент» належить перевірка конспекту лекцій по темах дисципліни, які винесено на СРС (КТ), написання модульної тестової контрольної роботи (ТКР1). Максимальна сума балів за виконання ЗМ-Л1 протягом навчального семестру становить **40 балів** (табл.1).

Таблиця 1 - Максимальна кількість балів по лекційним модулям

№ ЗМ	Максимальна кількість балів	
	ТКР1	КТ
ЗМ-Л1	30	10
УСЬОГО:	40	

Модульна тестова контрольна робота (ТКР1) з теоретичного модулю складається з 15 тестових завдань за темами змістовного модуля та вважається зарахованою, якщо надано як мінімум 9 правильних відповідей.

2. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1.

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з **практичної частини** дисципліни «Менеджмент» належить усне опитування (УО) під час практичних занять та модульна контрольна робота (МКР1). Максимальна кількість балів, яку може одержати студент при виконанні ЗМ-П1 протягом навчального семестру становить **60 балів** (табл.2).

Таблиця 2 - Максимальна кількість балів по практичним модулям

№ ЗМ	Максимальна кількість балів	
	МКР1	УО
ЗМ-П1	30	30
УСЬОГО:	60	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1 полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконання завдань і повноті відповідей на запитання.

3. Поточний контроль роботи студента у вигляді отриманих балів заноситься в інтегральну відомість з навчальної дисципліни і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

4. Студент вважається допущеним до заліку, якщо він виконав усі практичні роботи, передбачені силлабусом дисципліни, і набрав суму балів за практичну частину дисципліни не менше 30 балів.

5. Залікова контрольна робота складається з 20 тестових завдань закритого типу за всіма темами дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання залікової контрольної роботи дорівнює 20 балам, кожне завдання в роботі оцінюється в 1 бал. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-Л1 «Теоретико-методологічні засади теорії організації».

3.1.1. Повчання до ЗМ-Л1. Звернути увагу на такі питання:

- Сутність поняття «організація», закони та принципи організації. Етапи розвитку організації. Організаційні теорії та еволюція теоретичних концепцій організації. Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі. Сучасна організаційна парадигма. Формування системних уявлень та будова систем. Класифікація систем. Типологія організацій. Соціальна організація і соціальна спільність. Загальні риси та види соціальної організації. Організаційна діяльність. Принципи, оптимізація та методи управління. Синергетична концепція самоорганізації. Процеси та принципи самоорганізації. Гнучкість організації, процесу, системи, виробнича гнучкість. Сталість організації та її типи. Внутрішнє середовище організації та його змінні. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації. Зовнішнє середовище організації (мікрооточення та макрооточення). Методи дослідження зовнішнього середовища. Сутність та етапи організаційного проектування. Методологія та технологія проектування організаційних форм управління. Культура та імідж організації. Моделі та типологія організаційної культури. Характеристики організаційної культури.

3.1.2. Питання для самоперевірки

№ з/п	ЗАПИТАННЯ	ЛІТЕРАТУРА
	ЗМ-Л1	
1	1. Розкрийте сутність поняття «організація». 2. На які групи умовно поділяються закони організації? 3. Що таке принципи організації? 4. За якими ознаками здійснюється групування принципів організації? 5. Охарактеризуйте основні етапи розвитку організації. 6. Поясніть, як можна утримувати рівновагу та цілісність організації.	[1] с.7-9,26-40; [2] с.59-78; [3] с. 11-12 [4] с.24-32;
2	1. Назвіть основні організаційні теорії. 2. На яких передумовах базується класична організаційна теорія? 3. Що є основною метою організації згідно еволюційної (популяційно-екологічної) теорії? 4. У чому полягає основна ідея Тектології О. Богданова? 5. Що являє собою ноосфера В. Вернадського з точки зору організаційної теорії? 6. У чому полягає основна відмінність сучасної організаційної парадигми від попередніх теорій організації?	[1] с.13-24; [2] с.21-44; [4] с.9-17
3	1. Яким чином теорія систем пов'язана із теорією управління? 2. Якими основними поняттями визначається система? 3. За якими ознаками класифікують системи? 4. Розкрийте сутність поняття соціальної системи. 5. Наведіть перелік видів соціальних організацій та їх цілі. 6. Які об'єктивні та суб'єктивні процеси відбуваються в організації? 7. Охарактеризуйте основні різновиди організацій за походженням.	[1] с.62-72, 81-89; [2] с.81-91; [4] с.33-34, 36-39, 45-48, 78-79

	8. Охарактеризуйте основні різновиди організацій за механізмом функціонування та взаємодією між окремими елементами. 9. Що таке формальні та неформальні організації ? 10. Поясніть сутність поняття «самоуправління».	
4	1. Що означає поняття «організаційна діяльність»? 2. За яких умов зовнішнього середовища краще застосовувати детермінований, а за яких – програмно-цільовий метод управління? 3. Охарактеризуйте основні завдання управління соціально-економічною системою. 4. Що таке адаптивна система? Які різновиди адаптивних систем виділяють за способами адаптації? 5. Опишіть передумови для виникнення теорії самоорганізації. 6. Що можна вважати відмінною особливістю самоорганізації? 7. Які ключові ідеї характеризують синергетику як нову наукову парадигму? 8. Перелічте принципи організації виробничого процесу. 9. Опишіть типи стійкості організації.	[1] с.98-102
5	1. Охарактеризуйте основні чинники внутрішнього середовища організації. 2. Опишіть фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу. 3. Якими характеристиками описується зовнішнє середовище організації?	[1] с.55-62; [2] с.91-114; [4] с.39-44
6	1. Що включає поняття «організаційне проектування» і яка його мета? 2. Які методи використовуються для проектування організаційних структур управління? 3. З яких функціонально пов'язаних етапів складається проектування як процес? 4. Охарактеризуйте методи виконання проектних робіт та проектні методи.	[1] с.124-132; [2] с.159-173; [3] с. 50-57 [4] с.63-72
7	1. Що таке організаційна культура? 2. Які характеристики відносять до основних властивостей організаційної культури? 3. Які чинники відіграють визначальну роль у становленні та функціонуванні культури підприємства? 4. Охарактеризуйте основні етапи формування умов організаційної культури. 5. Наведіть типологію організаційних культур, які існують в сучасному світі.	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103

Примітка:

Жирним виділено питання для самоперевірки базових результатів навчання.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

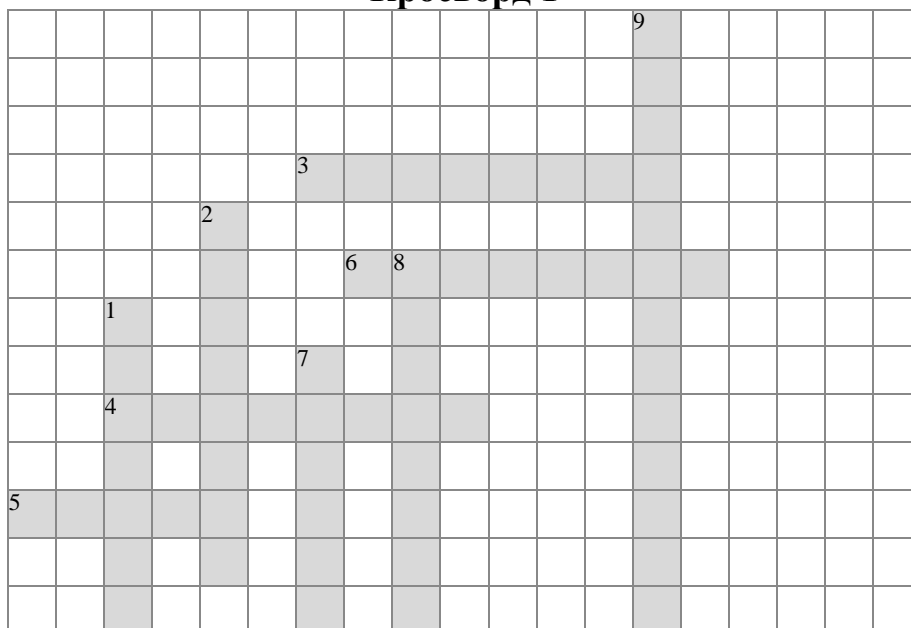
№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	До об'єктивних процесів, що відбуваються в організації відносять?	[1] с.7-9, 26-40
2	Системи, що характеризуються широким набором зв'язків із зовнішнім середовищем і сильною залежністю від нього це системи?	[4] с.33-34
3	Класифікація організацій залежно від основної мети діяльності?	[3] с.18
4	Ера «закритих систем і раціонального індивіда» характерна для періоду?	[2] с.22-23
5	Властивість самозбереження - це?	[4] с.27
6	Безповоротний процес, який призводить в результаті взаємодії підсистем до утворення більш ефективних структур з позиції системи – це?	[1] с.102
7	Виберіть визначення, що характеризує організацію як систему?	[1] с.62-72, 81-89; [2] с.81-91; [4] с.33-34, 36-39, 45-48
8	Принципи організації виробничого процесу?	[1] с.98-102
9	До загальних (основних) законів організації належать?	[1] с. 26-31 [4] с. 26-27
10	До приватних законів організації належать?	[1] с. 31-32
11	До факторів прямого впливу зовнішнього середовища організації належать?	[1] с.58-59, [4] с.41-43
12	До функцій організаційної культури відносяться такі?	[2] с.201-203, [4] с.93-103
13	Така субкультура притаманна групі, яка створила свій набір цінностей, що не суперечить цінностям культури організації і співіснує з нею?	[1] с.112-119, [2] с.196-214, [4] с.93-103
14	Типи організаційної культури за Р.Акоффом?	[1] с.112-119, [2] с.196-214, [4] с.93-103
15	Формалізована сукупність дій, в результаті виконання якої ухвалюється деякі проектні рішення – це?	[2] с.128-129
16	До суб'єктивних процесів, що відбуваються в організації відносять?	[1] с.98-102
17	Класифікація організацій за характером взаємовідносин між людьми?	[2] с. 62-63
18	Системи, що функціонують за наперед заданими правилами, з наперед визначеним результатом це системи?	[2] с.8-9, [3] с. 12, [4] с. 19-20
19	Період «відкритих систем і соціального індивіда» характерна для років?	[2] с. 22-23
20	Властивість емерджентності - це?	[1] с. 52; [2] с.56
21	Принципи організації виробничого процесу?	[1] с.98-102
22	До загальних (основних) принципів організації належать?	[2] с.36-38; [4] с.25-26
23	Тип виробництва, що характеризується широкою номенклатурою продукції, малим обсягом випуску однакових виробів, повторне виготовлення яких здебільшого не передбачається.	[4] с.96-97; [4] с. 40
24	До приватних законів організації належать?	[1] с. 31-32
25	До факторів опосередкованого впливу зовнішнього середовища організації належать?	[1] с.59-61; [4] с.43-44
26	До функцій організаційної культури відносяться такі?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103

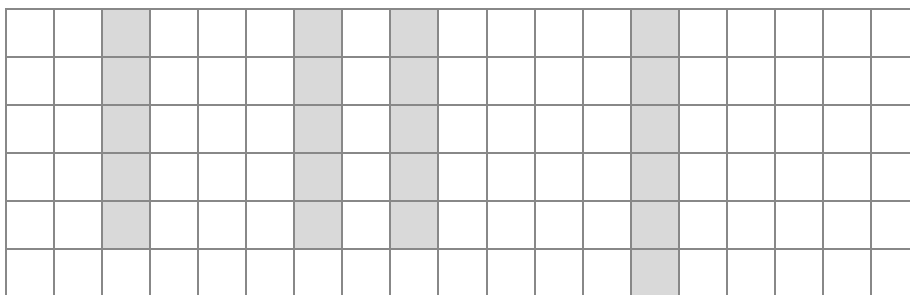
27	Локальна культура, що відкидає загальну культуру, яка перебуває в опозиції до неї або до певних її елементів – це?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
28	Емоційно забарвлене ставлення до чого-небудь або кого-небудь, бажання бути корисним, потрібним, робити якомога більше хорошого, попереджати про небезпеку – це?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
29	Типи організаційної культури К.Камерона і Р.Куінна?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
30	Певна послідовність дій або операцій, що дозволяє технічно виконати проектування заданого об'єкта - це?	[2] с.128-129
31	До загальних (основних) законів організації належать?	[1] с. 26-31
32	Що таке динаміка?	[2] с. 120; [3] с. 49
33	Сьогодні організація досліджується як система?	[3] с. 33
34	Організації, що створюються їх членами, які самі визначають норми поведінки та правила взаємовідносин з організацією, наділяють її необхідними ресурсами?	[3] с. 45

4.2. Питання до модуля ЗМ-ПІ

1. Опишіть принципи організації.
2. Наведіть сутність організаційного проектування.
3. Охарактеризуйте поняття організаційна культура, її рівні та властивості.
4. Охарактеризуйте сутність системного підходу до організації.
5. Виробничий процес, його принципи та типи.
6. Опишіть етапи розробки організаційного проекту.
7. Опишіть класифікацію систем і їх властивості.
8. Загальна характеристика процесу самоорганізації.
9. Зовнішнє середовище організації.
10. Охарактеризуйте основні види соціальних організацій.
11. Внутрішнє середовище організації (внутрішні фактори).
12. Опишіть основні елементи організаційної культури.

Кросворд 1

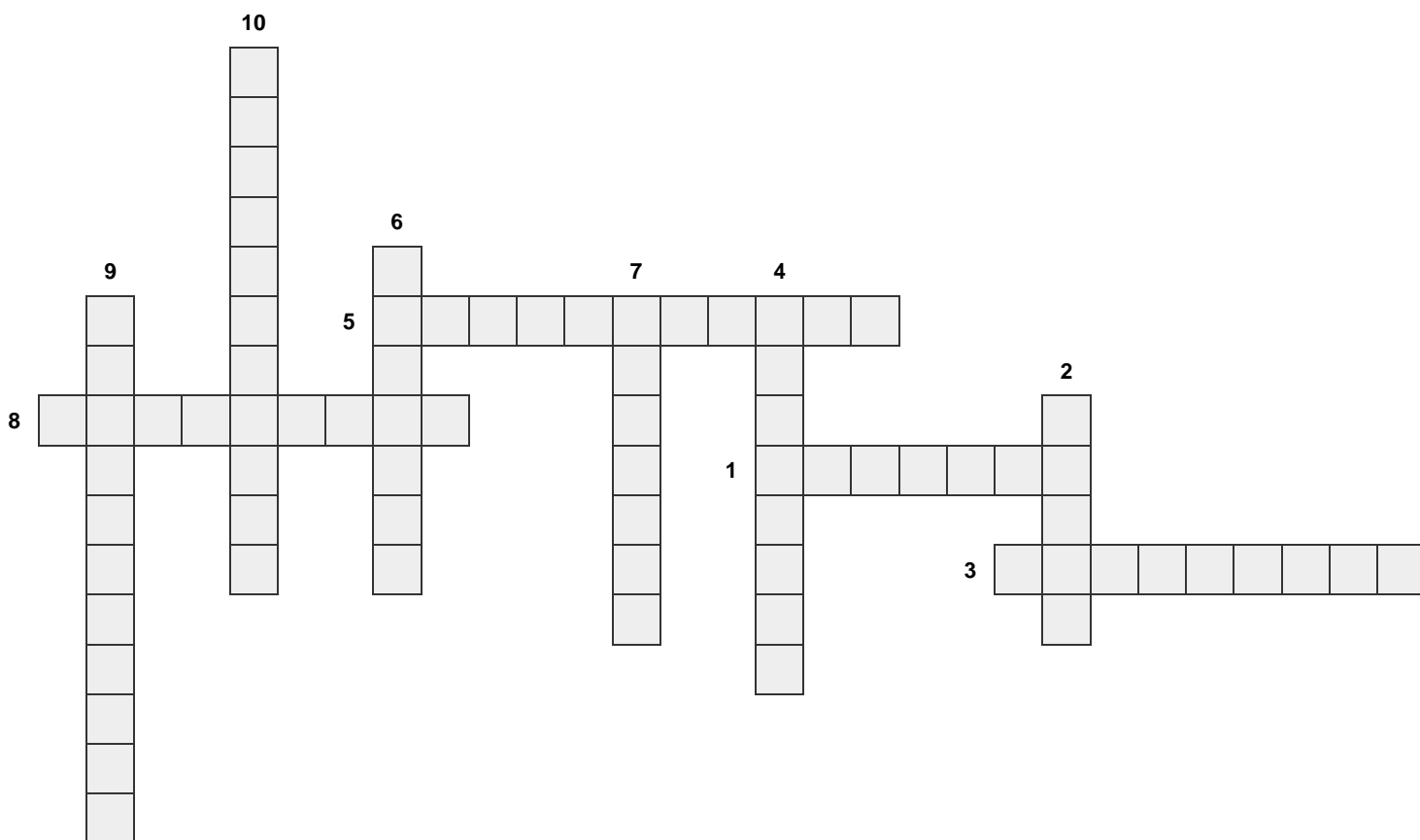
По горизонталі:

3. Етап розвитку біосфери, на якому людина, свідомо використовуючи свої знання, буде підтримувати існування біосфери та сприяти її розвитку. **4.** Тип виробництва, де одночасно виготовляється тільки один або мала серія однакових виробів. **5.** Стійкий об'єктивний зв'язок явищ або подій, що властивий досить значній кількості організацій і має повторюваність у подібних умовах. **6.** Системи, які характеризуються широким набором зв'язків із зовнішнім середовищем і сильною залежністю від нього, наприклад, комерційні підприємства, засоби масової інформації, органи місцевого самоврядування.

По вертикалі:

1. процес створення проекту, прототипу, прообразу передбачуваного або можливого об'єкта, стану. **2.** Процеси, які забезпечують основну діяльність, пов'язані із закупівлею сировини і матеріалів, розвитком технології та управлінням людськими ресурсами. **7.** Наука, що вивчає механізми взаємодії елементів системи в процесі її самоорганізації і саморозвитку. **8.** риса організації як відкритої системи - властивості, на основі яких одну організацію можна відрізнити від інших. **9.** групування робіт та видів діяльності в певні блоки (групи, відділи, сектори, цехи, виробництва тощо).

Кросворд 2

По горизонталі:

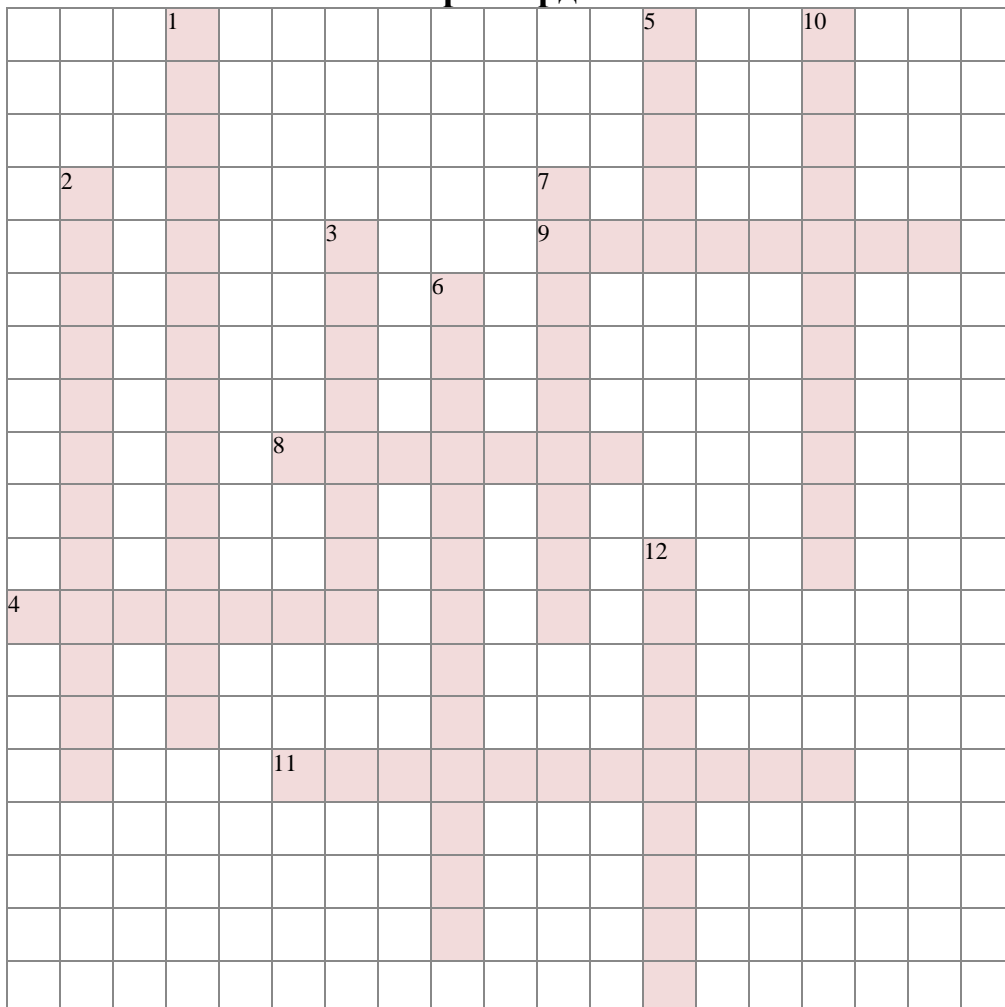
1. певна сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих елементів, що характеризується цілісністю, ємержентністю та стійкістю. **3.** Організація, яка створюється офіційно для вирішення конкретних виробничих, господарських, соціальних та інших завдань; їх діяльність

регламентується відповідними нормативними-правовими документами, як і відносини між учасниками. **5.** вид розвитку, за якого відбувається деградація, зниження рівня знань і стосунків, перехід до тих, що вичерпали себе раніше, або вже пройдених форм і структур. **8.** організація, що характеризується розмитістю меж, значною самостійністю окремих ланок, їх широкою спеціалізацією, слабкою ієрархією, свободою вибору варіантів діяльності, оцінкою результатів на основі реального ринкового ефекту, переважанням неформальних відносин.

По вертикалі:

2. стійкий об'єктивний зв'язок явищ або подій, що властивий досить значній кількості організацій і має повторюваність у подібних умовах. **4.** етап розвитку біосфери, на якому людина, свідомо використовуючи свої знання, буде підтримувати існування біосфери та сприяти її розвитку. **6.** сформульоване людьми оптимальне правило (норма), що має об'єктивний характер. **7.** урівноважений стан організації, у якому вона перебуває незалежно від негативних або позитивних змін, що відбуваються в зовнішнім середовищі. **9.** наукова теорія побудови і реалізації моделей, за допомогою яких досліджуються явища і процеси в природі і суспільному житті. **10.** вивчає механізми взаємодії елементів системи в процесі її самоорганізації і саморозвитку.

Кросворд 3

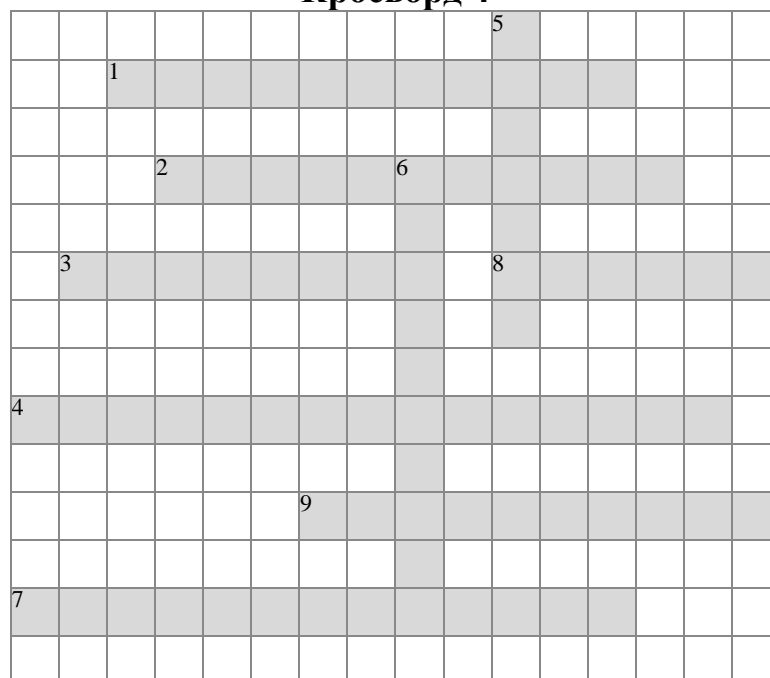

По горизонталі:

4. системи засновані на високому професіоналізмі невеликої групи керівників і добре відлагодженої техніки управління і виробництва, володіють великою стійкістю до дії зовнішніх і внутрішніх чинників, повільно реагують на слабкі взаємодії. **8.** сформульоване людьми оптимальне правило (норма), що має об'єктивний характер. **9.** розвиток організації та її поступальних рухів уперед до нових цілей під впливом впливів. **11.** група людей, діяльність яких свідомо координується для досягнення загальної цілі чи цілей.

По вертикалі:

1. етап життєвого циклу організації – період швидкого зростання організації, усвідомлення своєї місії й формування стратегії розвитку. **2.** специфічний закон соціальної організації, коли для кожної організації існує найкраща специфіка й тільки їй властива структура виробництва й управління. **3.** Системи, що характеризуються широким набором зв'язків із зовнішнім середовищем і сильною залежністю від нього. **5.** стійкий об'єктивний зв'язок явищ або подій, що властивий досить значній кількості організацій і має повторюваність у подібних умовах. **6.** риса організації як відкритої системи - властивості, на основі яких одну організацію можна відрізнити від інших; **7.** організація, що характеризується розмитістю меж, значною самостійністю окремих ланок, їх широкою спеціалізацією, слабкою ієрархією, свободою вибору варіантів діяльності, оцінкою результатів на основі реального ринкового ефекту, переважанням неформальних відносин. **10.** організація, що створюється самими учасниками для повсякденної координації їхньої діяльності, без втрати суверенітету. **12.** Система, що характеризується наявністю людини в сукупності взаємопов'язаних елементів.

Кросворд 4**По горизонталі:**

1. наука про управління, зв'язки та обробку інформації в техніці, живих організмах і людському суспільстві. **2.** локальна культура, яка відображає диференціацію культури по рівнях, відділам, підрозділам, віковими групами, національним групам і т.п. **3.** запропонована робота, серія робіт або частина роботи, що повинна бути виконана заздалегідь установленим способом у заздалегідь обговорений термін. **4.** безповоротний процес, який призводить в результаті взаємодії підсистем до утворення більш ефективних структур з позиції системи. **7.** локальна культура, що відкидає загальну культуру, яка перебуває в опозиції до неї або до певних її елементів. **8.** виробництво, що застосовується при виготовленні великої кількості виробів, які ідентичні один одному або дуже схожі; характеризується механізацією, використанням стандартних деталей і конвеєрним способом зборки. **9.** допоміжний процес - залучення усіх видів вхідних ресурсів, включаючи закупівлю сировини, основних і допоміжних матеріалів, лабораторного й конторського устаткування, виробничих та адміністративних будівель, консультаційні й бухгалтерські послуги.

По вертикалі:

5. ціле, створене із частин та елементів для ціле напруженої діяльності. **6.** емоційно забарвлене ставлення до чого-небудь або кого-небудь, бажання бути корисним, потрібним, робити якомога більше хорошого, попереджати про небезпеку.

4.3. Контрольні завдання до заліку.

№	Тестові завдання	Основна література, сторінки
1	Виберіть визначення, що характеризує організацію як систему?	[1] с.62-72, 81-89
2	Які принципи організації виробничого процесу?	[1] с.98-102
3	Які закони належать до загальних (основних) законів організації?	[1] с.26-31, [4] с. 26-27
4	Які закони належать до приватних законів організації?	[1] с. 31-32
5	До об'єктивних процесів, що відбуваються в організації відносять?	[1] с.7-9, 26-40
6	Системи, що характеризуються широким набором зв'язків із зовнішнім середовищем і сильною залежністю від нього це системи?	[4] с.33-34
7	Класифікація організацій залежно від основної мети діяльності?	[3] с.18
8	Ера «закритих систем і раціонального індивіда» характерна для періоду?	[2] с.22-23
9	Властивість самозбереження – це?	[4] с.27
10	Безповоротний процес, який призводить в результаті взаємодії підсистем до утворення більш ефективних структур з позиції системи – це?	[1] с.102
11	До факторів прямого впливу зовнішнього середовища організації належать?	[1] с.58-59; [4] с.41-43
12	До функцій організаційної культури відносяться?	[2] с.201-203; [4] с.93-103
13	Така субкультура притаманна групі, яка створила свій набір цінностей, що не суперечить цінностям культури організації і співіснує з нею?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
14	Типи організаційної культури за Р.Акоффом?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
15	Формалізована сукупність дій, в результаті виконання якої ухвалюється деякі проектні рішення – це?	[2] с.128-129
16	До суб'єктивних процесів, що відбуваються в організації відносять?	[1] с.98-102
17	Класифікація організацій за характером взаємовідносин між людьми?	[2] с. 62-63
18	Системи, що функціонують за наперед заданими правилами, з наперед визначеним результатом це системи?	[2] с. 8-9; [3] с. 12; [4] с. 19-20
19	Які роки характеризувались періодом «відкритих систем і соціального індивіда»?	[2] с. 22-23
20	Чим характеризується властивість емерджентності?	[1] с. 52; [2] с. 56
21	Принципи організації виробничого процесу?	[1] с.98-102
22	До загальних (основних) принципів організації належать?	[2] с.36-38; [4] с.25-26
23	Тип виробництва, що характеризується широкою номенклатурою продукції, малим обсягом випуску однакових виробів, повторне виготовлення яких здебільшого не передбачається?	[1] с. 96-97; [4] с. 40
24	До приватних законів організації належать?	[1] с. 31-32
25	До факторів опосередкованого впливу зовнішнього середовища організації належать?	[1] с.59-61; [4] с.43-44
26	До функцій організаційної культури відносяться?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
27	Локальна культура, що відкидає загальну культуру, яка перебуває в опозиції до неї або до певних її елементів – це?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
28	Емоційно забарвлене ставлення до чого-небудь або кого-небудь, бажання бути корисним, потрібним, робити якомога більше	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103

	хорошого, попереджати про небезпеку – це?	
29	Типи організаційної культури К.Камерона і Р.Куінна?	[1] с.112-119; [2] с.196-214; [4] с.93-103
30	Певна послідовність дій або операцій, що дозволяє технічно виконати проектування заданого об'єкта - це	[2] с.128-129
31	До загальних (основних) законів організації належать?	[1] с.26-31
32	Що таке динаміка?	[2] с.120; [3] с. 49
33	Сьогодні організація досліджується як система якого виду?	[3] с. 33
34	Організації, що створюються їх членами, які самі визначають норми поведінки та правила взаємовідносин з організацією, наділяють її необхідними ресурсами.	[3] с. 45

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(курсивом виділено літературні джерела, наявні в бібліотеці ОДЕКУ або в наявності в електронному вигляді)

Основна література

1. Жуковська Л.Е., Борисевич Є.Г., Стрельчук Є.М. *Теорія організацій: навч. посіб.* Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова. 2011. 147 с.
2. Монастирський Г.Л. *Теорія організації: підручник.* Тернопіль: ТНЕУ. 2014. 288 с.
3. *Теорія організації: навчальний посібник* / В.В. Приходько, В.І. Прокопенко, В.В. Малий, І.В. Шереметьєв та ін.. За заг.ред. І.В. Шереметьєвої. Д.: Національний гірничий університет. 2011. 258 с.
4. *Теорія організації: навчальний посібник* / Держзваний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи НБУ»; [уклад.: М.Л. Гончарова, Г.О. Мирошніченко]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ». 2015. 134 с.

Додаткова література

1. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Дудар В.Т. *Менеджмент: Навчальний посібник.* К.: Центр учбової літератури, 2013. 336 с.
2. Маркіна І.А., Біловол Р.І., Власенко В.А. *Менеджмент організацій: Навчальний посібник.* К.: Центр учбової літератури, 2013. 234 с.
3. *Менеджмент: Навчальний посібник* / С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. За ред.С.І. Михайлова. К.: Центр учбової літератури. 2012. 536 с.
4. Рудінська О.В. *Менеджмент: Теорія менеджменту; Організаційна поведінка; Корпоративний менеджмент: Навчальний посібник.* ОНУ ім.І. Мечникова / О.В.Рудінська, С.А.Яроміч, І.О.Молоткова. К.: Ніка-Центр, 2002. 392 с.
5. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б., Кундицький О.О. *Теорія організації. Підручник.* Л.: Новий Світ-2000. 2013. 175 с.
6. Селютін В.М., Яцун Л.М., Ольшанський О.В. *Теорія організації: навч. посібник.* Х.: ХДУХТ, 2017. 280 с.

Посилання на електронні ресурси ОДЕКУ:

1. Електронна бібліотека ОДЕКУ: www.library-odeku.16mb.com
2. Репозитарій ОДЕКУ: <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Інтегральна відомість № _____ оцінки знань студентів по модулях

Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Факультет КНУА

Рік навчання 2

Група У-19

Семестр 3

Дисципліна Менеджмент

Максимальна кількість балів: 100, за теоретичну частину 40, за практичну частину 60

Прізвище та ініціали викладача Смірнова К.В.

№ п/п	Прізвище та ініціали студента	Поточні оцінки				Інтегральна оцінка				ОКР		В*		2-х бал. система	За шкалою ECTS
		Теоретична частина		Практична частина		Теоретична частина		Практична частина							
		ТКР1	Конс.	МКР1	УО1	бали	%	бали	%						
		бали	бали	бали	бали	бали	%	бали	%						
	Іванов В.С.	<i>30</i>	<i>10</i>	<i>30</i>	<i>30</i>										

* $V = 0,75 \times O3 + 0,25 \times ОКР$, де V – інтегральна оцінка поточної роботи студента по дисципліні; O3 – оцінка роботи студента за змістовними модулями, ОКР – оцінка залікової контрольної роботи; V, O3, ОКР – у відсотках.

«   »   20   р.

Викладач Смірнова К.В.

«   »   20   р.

Завідувач кафедри Павленко О.П.